

Stemmen bij volmacht

Ten behoeve van verkiezingen heeft de VGN in samenwerking met Ieder(in) de notitie 'Stemmen met een beperking: meest gestelde vragen' samengesteld. Hieronder treft u aanvullende informatie op deze notitie over het stemmen bij volmacht.

Indien iemand met een beperking een ander namens zich wil laten stemmen kan dit op twee manieren:

1. via de onderhandse volmacht;
2. via de schriftelijke volmacht;

Ad 1. De persoon met een beperking en de gemachtigde wonen binnen één gemeente: onderhandse volmacht

Als iemand een ander namens zich willen laten stemmen, kan hij¹ onderhands een volmacht geven. Zowel degene voor wie de stempas bestemd is als de gemachtigde vullen het volmachtbewijs op de achterzijde van de stempas van de volmachtgever in. Dat kan echter alléén als de gemachtigde in dezelfde gemeente woont als degene waar hij of zij voor gaat stemmen of als de gemachtigde zelf een kiezerspas heeft aangevraagd. Zie voor deze mogelijkheid verder onder punt 3.

De persoon die voor de cliënt gaat stemmen moet (naast zijn eigen identiteitsbewijs) een kopie van het identiteitsbewijs van de cliënt meenemen en op het stembureau laten zien.

Ad 2. De persoon met een beperking en de gemachtigde wonen niet in dezelfde gemeente: schriftelijke volmacht²

Woont degene die namens de persoon met een beperking gaat stemmen niet in dezelfde gemeente, dan kan de persoon met een beperking uiterlijk vijf dagen voor de verkiezing een schriftelijke volmacht aanvragen door een verzoekschrift naar de burgemeester van de gemeente waar hij woont te sturen. De gemeente van de cliënt (volmachtgever) vraagt de benodigde informatie op via het GBA (Gemeentelijke Basis Administratie).

De gemachtigde ontvangt een volmachtbewijs waarmee hij namens de persoon met een beperking kan stemmen. (Hierbij hoeft hij overigens geen kopie van het identiteitsbewijs van de cliënt mee te nemen om op het stembureau te laten zien.) De gemachtigde moet wel in zijn eigen gemeenste stemmen. Het is niet mogelijk om een schriftelijke volmacht

---

¹ 'hij' moet ook gelezen worden als 'zij'.

² Bij de gemeenteraadsverkiezingen respectievelijk de provinciale staten verkiezingen respectievelijk de waterschapsverkiezingen moet degene die namens de cliënt gaat stemmen in dezelfde gemeente respectievelijk provincie respectievelijk waterschap wonen als de cliënt.

in te trekken. Als een volmacht schriftelijk is aangevraagd, wordt de stempas van de persoon met een beperking immers ongeldig verklaard.

Stemmen op een locatie naar keuze: kiezerspas³

Indien een gemachtigde liever wil stemmen in de plaats van de persoon met een beperking kan hij een kiezerspas aanvragen in de gemeente waar hij woont. De kiezerspas geeft hem de mogelijkheid om in het hele land te stemmen, dus ook in de gemeente waar de persoon met een beperking woont. In dit geval kan de persoon met een beperking wel een onderhandse volmacht geven, omdat degene die door de persoon met een beperking wordt gemachtigd in dezelfde gemeente als de persoon met een beperking kan stemmen. De persoon die voor de cliënt gaat stemmen moet - naast zijn eigen identiteitsbewijs- een kopie van het identiteitsbewijs van de cliënt meenemen en op het stembureau laten zien.

Een kiezerspas kan tot uiterlijk vijf dagen voor de stemming schriftelijk worden aangevraagd. De kiezerspas kan ook mondeling worden aangevraagd bij het gemeentehuis. Dat kan tot uiterlijk 12.00 uur op de dag voor de stemming. Dit verzoek wordt gericht aan de burgemeester van de gemeente waar men staat ingeschreven. Hiervoor is een formulier beschikbaar (model K 6) bij de gemeente. Een aanvraag wordt vaak ingediend voordat men een stempas heeft ontvangen. Heeft men al een stempas in huis, dan moet deze bij het verzoek worden gevoegd.

Overigens kan een persoon met een beperking die zelf in een andere gemeente wil stemmen uiteraard ook een kiezerspas voor zichzelf aanvragen.

Niet in staat om te tekenen

Kiezers die niet in staat zijn tot het plaatsen van een handtekening kunnen door middel van zowel een schriftelijke als een onderhandse volmacht hun stem uitbrengen. Op het identiteitsdocument staat dan de opmerking "niet in staat tot tekenen". De schriftelijke of onderhandse volmacht is door deze kiezers niet ondertekend. De gemeente of het stembureau controleert in deze gevallen of de opmerking "niet in staat tot tekenen" ook in het identiteitsdocument staat. Als dit niet het geval is, kan de volmachtstem niet worden uitgebracht.

Tenslotte geldt voor alle drie vormen van volmacht nog het volgende: Volmachtgever en gemachtigde moeten voor dezelfde verkiezing kiesgerechtigd zijn. De gemachtigde kan een volmachtstem uitsluitend tegelijk met zijn eigen stem uitbrengen.